

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/40/2017
Identifikačné číslo spisu: 1414206393
Dátum vydania rozhodnutia: 25.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1414206393.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu C. D., bývajúceho v J. zastúpeného advokátom JUDr. Radoslavom Poredošom, so sídlom v Bratislave, Furdekova 2604/15, proti žalovanej Karloveská realizačná spoločnosť s.r.o., so sídlom v Bratislave, Hany Meličkovej 1/E, IČO: 35 696 583, zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Dugovou, so sídlom v Bratislave, Lazaretská 4, o zaplatenie 12 395,92 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 10 C 53/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2016 sp.zn. 8 Co 161/2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2016 sp.zn. 8 Co 161/2016 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. júna 2016 sp.zn. 8 Co 161/2016 odmietol (§ 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 24. novembra 2015 č.k. 10 C 53/2014-142, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorým sa domáhal voči žalovanej sumy 12 395,92 € s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu zistil, že právny zástupca žalobcu Advokátska kancelária JUDr. Martina Gallová Poredošová s.r.o. oznámil súdu listom z 26. mája 2015 adresu na doručovanie písomností T., a to z dôvodu presťahovania sa na uvedenú adresu. Súd prvej inštancie doručoval rozsudok právnemu zástupcovi žalobcu na ním uvedenú adresu prostredníctvom pošty a podľa údajov na doručenke z predmetnej zásielky po neúspešnom pokuse o doručenie 18. decembra 2015, opakovanom doručovaní 21. decembra 2015, bola zásielka uložená na pošte 21. decembra 2015 a vrátená súdu 13. januára 2016 ako neprevzatá v odbernej lehote. Odvolací súd dospel k záveru, že keďže si právny zástupca žalobcu zásielku počas jej uloženia na pošte nevyzdvihol a nepreukázal, že by sa v mieste doručovania nezdržoval, dňom doručenia písomnosti sa v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. považuje deň kedy bola zásielka vrátená súdu, t.j. 13. januára 2016. Žalobcovi tak začala plynúť lehota na podanie odvolania 14. januára 2016, pričom koniec odvolacej pätnásťdňovej lehoty pripadol na 28. januára 2016, ktorý bol posledným

dňom lehoty na podanie odvolania. Žalobca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie 23. februára 2016, teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (§ 204 ods. 1 O.s.p.). Mal za to, že následné doručenie rozsudku súdnym doručovateľom právnomu zástupcovi žalobcu 9. februára 2016 bolo nadbytočné, pretože účinky doručenia rozsudku žalobcovi nastali v súlade s § 47 ods. 2 O.s.p. 13. januára 2016. Taktiež ako nadbytočné posúdil ďalšie doručovanie rozsudku súdom prvej inštancie právnomu zástupcovi žalobcu zásielkou, ktorá bola uložená na pošte 28. januára 2016 a vrátená súdu prvej inštancie 17. februára 2016. Uvedené nadbytočné opätovné doručovanie rozsudku nemalo vplyv na účinky doručenia, ktoré nastali dňom vrátenia pôvodnej zásielky súdu, t.j. 13. januára 2016.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Prípustnosť dovolania vyvodzoval z toho, že mu bolo znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné oprávnenia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces [§ 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Podľa názoru žalobcu odvolací súd nesprávne posúdil oneskorenosť podania odvolania. Mal za to, že súd prvej inštancie konal správne, keď po vrátení doručovanej zásielky súdu ako neprevzatej v odbernej lehote 13. januára 2016 uskutočnil následné doručenie rozsudku žalobcovi. Rozsudok bol tak cestou súdu žalobcovi doručený 9. februára 2016. Podľa názoru žalobcu zákonná lehota na podanie odvolania tak začala plynúť 10. februára 2016 a uplynula 24. februára 2016. Žalobca ďalej uviedol, že keďže rozsudok prevzal 9. februára 2016, nepovažoval za potrebné prevziať po tomto doručení aj ďalšiu jemu zasielanú poštovú zásielku uloženú na pošte. Podľa názoru žalobcu odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že zásielka bola v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. žalobcovi doručená 13. januára 2016. Namietal, že pri doručovaní rozsudku neboli splnené podmienky uvedené v § 47 ods. 2 O.s.p. Poukázal, že nie je povinnosťou strany sporu preukázať, že sa na mieste v čase doručovania nezdržiavala, pretože skutočnosť, že sa zdržovala v mieste doručovania, musí vyplývať z dôkazov o doručovaní nachádzajúcich sa v spise. Strana sporu nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je dosvedčené. Na doručení nie je vyplnené a ani sa nenachádza kolónka dosvedčujúca, že sa právny zástupca v mieste doručovania zdržiaval. Žalobca tvrdil, že sa v čase doručovania zásielky v mieste doručovania nezdržiaval, pretože advokátsky koncipient v čase doručovania a aj náhradného doručovania čerpal dovolenku a v mieste doručovania sa nezdržiaval. Taktiež zásielku nemohla prevziať ani konateľka advokátskej kancelárie, pretože v čase doručovania písomnosti bola na rodičovskej dovolenke. Ďalej poukázal, že nie je splnená ani ďalšia zákonná podmienka pre uplatnenie fikcie doručenia, pretože na doručení nie je uvedený čas - hodina, kedy príde doručovateľ znova doručiť zásielku. Mal za to, že zásielku tak nebolo možné považovať za doručení v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p., pretože na uplatnenie fikcie doručenia musia byť splnené všetky zákonné podmienky tohto ustanovenia. Odvolanie považoval za podané v zákonnej lehote, keď lehotu na podanie odvolania bolo potrebné počítat od skutočného prevzatia rozsudku právnom zástupcom žalobcu 9. februára 2016. Navrhoval, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa stotožňuje so záverom odvolacieho súdu o oneskorení podaní odvolania. Poukázala na skutočnosť, že právny zástupca žalobcu vykonával činnosť formou spoločnosti s ručením obmedzeným. V tejto súvislosti poukázala na doručovanie súdnych zásielok právnickým osobám upravené v § 48 ods. 1 a 2 O.s.p. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

4. Žalobca v následnom vyjadrení uviedol, že v danom prípade nie je možné uplatniť fikciu doručenia podľa § 48 ods. 2 O.s.p., keď z tohto dôvodu aj odvolací súd v danej veci aplikoval ustanovenie § 47 ods. 2 O.s.p. Zároveň však opätovne zdôraznil, že v predmetnej veci neboli splnené zákonné podmienky na uplatnenie fikcie doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p., a preto trval na podanom dovolaní.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie

odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. V danom prípade žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 (ďalej v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 3 Cdo 231/2008, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013, 3 Cdo 98/2015) vydaných do 30. júna 2016 považoval za prípad odňatia možnosti konať pred súdom postup súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom vecí (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané.

9. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd skúmal, či odmietnutie odvolania žalobcu dovolacím súdom vykazovalo znaky procesného postupu znemožňujúceho strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle CSP.

10. V čase doručovania rozsudku súdu prvej inštancie a podania odvolania žalobcu proti tomuto rozhodnutiu bol platný a účinný zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej „O.s.p.“).

11. Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. platilo, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

12. Podľa § 57 ods. 1 až 3 O.s.p. platilo, že do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

13. Podľa § 48 ods. 1 a 2 O.s.p. platilo, že písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme. Ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

14. Žalobca bol v konaní v čase doručovania rozsudku súdu prvej inštancie zastúpený advokátskou kanceláriou, teda právnickou osobou. V prípadoch, v ktorých bola písomnosť doručovaná právnickej osobe do vlastných rúk, pripúšťalo ustanovenie § 48 ods. 2 O.s.p. možnosť náhradného doručenia, avšak iba za splnenia v ňom vymedzených podmienok.

15. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie doručoval rozsudok právnemu zástupcovi žalobcu - Advokátska kancelária JUDr Martina Gallová Poredošová, s.r.o. (ďalej aj ako „advokátska kancelária“),

a to na korešpondenčnú adresu advokátskej kancelárie Kremnická 26, 851 01 Bratislava. Uvedená zásielka bola súdu prvej inštancie vrátená poštou 13. januára 2016 (viď zásielka pripojená k č.l. 150 spisu) ako neprevzatá v odbernej lehote. Následne súd opakovane doručoval rozsudok právnomu zástupcovi žalobcu prostredníctvom pošty na korešpondenčnú adresu advokátskej kancelárie, pričom aj táto zásielka bola súdu vrátená 17. februára 2016 (viď zásielka pripojená k č.l. 151 spisu) ako neprevzatá adresátom v odbernej lehote. V spise sa taktiež nachádza doručienka súdneho doručovateľa (viď doručienka súdneho doručovateľa pripojená k č.l. 151 spisu) preukazujúca, že právny zástupca žalobcu prevzal rozsudok súdu prvej inštancie 9. februára 2016.

16. Dovolací súd dospel k záveru, že názor odvolacieho súdu, že v zmysle § 47 ods. 2 O.s.p. došlo k náhradnému doručeniu zásielky vrátenej súdu prvej inštancie 13. januára 2016, bol nesprávny. V prípade uvedenej zásielky bola aplikácia § 47 ods. 2 O.s.p. vylúčená, pretože v prípade zásielok doručovaných právnickým osobám bolo pri uplatnení fikcie doručenia potrebné postupovať podľa § 48 ods. 2 O.s.p. V danom prípade však neboli splnené predpoklady pre uplatnenie fikcie doručenia podľa § 48 ods. 2 O.s.p., nakoľko súd prvej inštancie nedoručoval rozsudok právnomu zástupcovi žalobcu na adresu sídla advokátskej kancelárie (z výpisu z obchodného registra dostupného na www.or.sr.sk vyplýva, že uvedená advokátska kancelária má od 29. júna 2013 zapísané sídlo Teslova 5, Bratislava). Súd predmetnú zásielku zasielal na adresu Kremnická 26, Bratislava, ktorá mu bola advokátskou kanceláriou oznámená a ktorá nebola totožná s adresou jej sídla. Rozsudok tak nebolo možné považovať za doručený v zmysle § 48 ods. 2 O.s.p. Súd následne opakovane doručoval rozsudok advokátskej kancelárii, ktorá, ako vyplýva z doručienky súdneho doručovateľa, ho prevzala 9. februára 2016, kedy došlo k jeho účinnému doručeniu. Keďže k účinnému doručeniu rozsudku došlo 9. februára 2016, akékoľvek ďalšie doručovanie rozsudku súdom prvej inštancie žalobcovi tak bolo nadbytočným úkonom. Ak súd v uvedenom čase opakovane doručoval rozsudok advokátskej kancelárii prostredníctvom pošty, vrátenie zásielky súdu po účinnom doručení rozhodnutia tak bolo právne bezvýznamné. Navyše aj v tomto prípade súd nedoručoval zásielku na adresu sídla advokátskej kancelárie.

17. Keďže žalobcovi bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený 9. februára 2016, lehota na podanie odvolania proti uvedenému rozhodnutiu mu začala plynúť 10. februára 2016 a posledný deň lehoty pripadol na stredu 24. februára 2016, ktorá bola riadnym pracovným dňom. Žalobca podal odvolanie osobne na súde prvej inštancie 23. februára 2016 (viď č.l. 152 spisu), teda pred uplynutím lehoty na podanie odvolania, t.j. včas.

18. So zreteľom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že konštatovanie odvolacieho súdu o oneskorenom podaní odvolania žalobcu bolo nesprávne. Pokiaľ odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané, týmto nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobca opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

19. Rešpektujúc právne účinky podaného dovolania, ktoré v konaní nastali, dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 a § 450 CSP).

20. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

21. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.